digen. Daar het oordeel over de verdiensten van ambtenaren uitsluitend aan de administratie toekomt, is er voor het Hof geen aanleiding om bij zijn toetsing deskundigenrapporten in aanmerking te nemen die zijn overgelegd om deze verdiensten aan te tonen, of om zelf expertises te gelasten.

2. Artikel 4, tweede alinea, Ambtenarenstatuut, dat betrekking heeft op de interne bekendmaking van vacatures, moet worden gelezen in samenhang met artikel 29, lid 1, Ambtenarenstatuut, dat de volgorde aangeeft waarin de instelling de verschillende mogelijkheden om in vacatures te voorzien, moet onderzoeken, waarbij het personeel van de Gemeenschappen voorrang heeft boven kandidaten van buiten. Uit het feit dat deze bepaling de belangen van het personeel van de instellingen beoogt te beschermen, volgt dat kandidaten van buiten zich niet op een eventuele schending ervan kunnen beroepen en dat een ambtenaar op proef die is tewerkgesteld in een andere functie dan waarop de kennisgeving van vacature betrekking had, dus niet kan stellen dat zijn tewerkstelling onwettig is.

3. Artikel 34, lid 1, Ambtenarenstatuut wordt niet geschonden door een besluit waarbij het tot aanstelling bevoegd gezag met instemming van de ambtenaar op proef diens proeftijd, in afwijking van voornoemd artikellid, verlengt ten einde hem alsnog de kans te geven om zijn beroepskwaliteiten, waarvan tijdens de statutaire proeftijd niet op bevredigende wijze was gebleken, aan te tonen. Aangezien hier sprake is van een besluit dat de betrokkene een voordeel heeft gegeven, dat door hem vrijwillig is aanvaard, kan deze zich niet op een eventuele onregelmatigheid van dat besluit beroepen.

RAPPORT TER TERECHTZITTING
in zaak 75/85 *

I — De feiten en het procesverloop

1. Verzoeker, V. R., een aan de universiteit van Rome afgestudeerd natuurkundige die zich aan het Polytechnicum te Lausanne in statistiek heeft gespecialiseerd, nam met succes deel aan de vergelijkende onderzoeken COM/A/143 en COM/A/313, die waren georganiseerd met het oog op de aanwerving van statistisch en economisch geschoolde administrateurs bij de Commissie. In 1982 publiceerde de Commissie de kennisgeving van vacature COM/305/82 die betrekking had op een post van de rang A 7/6 bij het directoraat-generaal Economische en financiële zaken, directoraat Economische structuren en communautaire structuurmaatregelen, gespecialiseerde dienst Communautaire leningen: ontwikkeling van de instrumenten.

Deze kennisgeving van vacature bevatte de volgende functieomschrijving:

„Aan de hand van algemene richtlijnen verrichten van scheppende werkzaamheden en studies op het terrein van de economische analyse en in het bijzonder:

* Procestaal: Italiaans.

— verkennen van de terreinen waarop gebruik zou kunnen worden gemaakt van de gemeenschapsinstrumenten voor leningen en meer in het bijzonder leningen via het NCI."

Als vereisten noemde de kennisgeving van vacature:

„1) Kennis op universitair niveau blijkend uit een universitair diploma of beroepservaring van vergelijkbaar niveau;

2) kennis van de theorie van het globaal economische onderzoek;

3) bekendheid met de problematiek van de bedrijfseconomie;

4) kennis op het gebied van bankverrichtingen;

5) een zekere, voor de functie relevante ervaring."

Bij besluit van 2 augustus 1983 stelde de Commissie R. met ingang van 15 juli 1983 aan tot ambtenaar op proef van de rang A 6 bij voornoemde gespecialiseerde dienst (II — B-4). Zij had echter reeds de dag daarvoor, op 1 augustus 1983, besloten om het betrokken ambt met de toekomstige houder ervan eveneens met ingang van 15 juli 1983 van die dienst over te laten gaan naar het directoraat-generaal „Economische en financiële zaken", directoraat „Macro-economisch onderzoek en beleid", afdeling „Ramingen op middellange termijn" (II — C-4).

Over het werk dat verzoeker gedurende de bij artikel 34 Ambtenarenstatuut voorgeschreven proeftijd van negen maanden had verricht, werd op 21 maart 1984 een stagerapport uitgebracht.

Met betrekking tot het in zijn algemeenheid onvoldoende geachte vermogen van verzoeker om de bij zijn functie behorende taken te verrichten, erkent dit rapport weliswaar dat het begrips-, het aanpassings- en het oordeelsvermogen van verzoeker goed zijn, dat hij initiatief neemt en organisatorische feeling en verantwoordelijkheidsbesef bezit, maar dat de voor de uitoefening van zijn functie noodzakelijke kennis tekortschiet. Met betrekking tot het rendement wordt gunstig geoordeeld over de arbeidssnelheid, maar wordt de kwaliteit van het werk onvoldoende geacht.

In de toelichting bij het rapport werd onder meer gepreciseerd dat R. „stellig hoog gekwalificeerd is op het gebied van de mathematische statistiek en de gegevensanalyse", maar dat „zijn macro-economische kennis zeer beperkt is en zijn vermogen om rapporten te redigeren, onvoldoende is gebleken".

Op grond van bovenstaande beoordeling werd in het stagerapport de aanbeveling gedaan om verzoeker aan het eind van de proeftijd te ontslaan.

In een nota van 18 april 1984 deelde de administratie verzoeker mee, dat zij in het licht van zijn stagerapport tot zijn ontslag zou moeten besluiten, doch dat zij, gelet op opmerkingen van verzoeker en op enkele aspecten die door zijn directe chef waren belicht, hem toch nog een kans wilde geven om zijn vakbekwaamheid te bewijzen door middel van een „vergelijkende analyse van statistische aard", die hij binnen een periode van drie maanden, eindigend op 15 juli 1984, moest verrichten. Verzoeker heeft deze nota voor akkoord getekend.

Bij schrijven van 25 april 1984 gaf de administratie verzoeker een omschrijving van het te verrichten onderzoek, getiteld „Controle

van de gegevens over de buitenlandse handel". De doelomschrijving van dit onderzoek luidde als volgt:

„Aan de hand van de gegevens van de bestanden VISA (BSEG) en Volimex (DG II):

— een beschrijvende analyse geven van de in waarde uitgedrukte gegevens aan de hand van het NACE-CLIO systeem (23 bedrijfstakken) met geografische onderverdeling (intra, extra, wereld);

— deze twee groepen gegevens vergelijken;

— de in het kader van de BDS verrichte aanpassingen analyseren;

— de onderlinge verschillen trachten te verklaren;

— verbeteringen voorstellen.

Ook voorstellen voor latere toepassingen van deze gegevens (BDS van het Bureau voor de statistiek, prijsindexen van het DG II) kunnen worden gedaan."

Op 10 juli 1984 boden de studiebegeleiders hun rapport over het verrichte werk aan. Zij merken hierin op:

„R. bezit de voor dit soort onderzoek vereiste theoretische kennis; hij heeft de hem verstrekte gegevens gebruikt en begrepen; hij heeft getracht oplossingen voor het probleem aan te dragen."

Het rapport signaleert echter anderzijds

„een gebrek aan gevoel voor synthese, wat tot uiting komt in de moeite die de betrokkene heeft om hoofd- en bijzaken uit elkaar te houden en om de meest relevante punten naar voren te halen. In het bijzonder gaan belangrijke conclusies vaak op in het corpus van de tekst en worden lange uiteenzettingen gegeven over betrekkelijk onbelangrijke punten;

een gebrek aan distantie, dat hem belet om achter de cijfers de economische betekenis van de waargenomen verschijnselen te ontdekken;

een overmatig gebruik van wetenschappelijk jargon dat zelfs voor de gebruikers voor wie dit soort rapporten in het algemeen is bestemd, vrij onbegrijpelijk is. Een lezer die het probleem niet kent, krijgt uit de samenvatting geen inzicht in de draagwijdte van het probleem en kan er geen richtlijnen voor verdere actie aan ontlenen."

Bij besluit van 19 juli 1984 ontsloeg het tot aanstelling bevoegd gezag verzoeker met ingang van 31 augustus, onder meer met de overweging

„... dat de bekwaamheid en het rendement van betrokkene blijkens het stagerapport ‚onvoldoende' worden geacht op de punten

A — vermogen om zich van zijn taken te kwijten;

B.1 — kwaliteit van het werk;

... dat dit oordeel steun vindt in de beoordelingen van het onderzoek dat in de aanvullende proeftijd aan V. R. is toevertrouwd;

... dat deze beoordelingen aantonen dat V. R. niet heeft bewezen over voldoende beroepskwaliteiten te beschikken voor aanstelling in de met zijn ambt overeenkomende rang."

Op 8 augustus 1984 heeft verzoeker krachtens artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut tegen dit ontslagbesluit een klacht ingediend, waarin hij vooral wees op kennelijke vergissingen bij de beoordeling van zijn werk.

De Commissie heeft deze klacht bij besluit van 13 december 1984 afgewezen.

2. Bij verzoekschrift van 20 maart 1985, ingeschreven ter griffie van het Hof op 21 maart 1985, heeft verzoeker het onderhavige beroep ingesteld.

Het Hof, Derde kamer, heeft op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

Verzoeker concludeert dat het den Hove behage:

— nietig te verklaren de besluiten waarbij de Commissie de arbeidsverhouding met R. met ingang van 31 augustus 1984 heeft beëindigd, en in het bijzonder besluit nr. 5235 van 13 december 1984, waarbij de Commissie de klacht van R. tegen dit ontslag heeft afgewezen, alsmede alle handelingen ter voorbereiding van genoemde besluiten;

— subsidiair, de Commissie te veroordelen om de motivering van de gewraakte besluiten in niet-diffamatoire zin te wijzigen;

— de Commissie in elk geval te veroordelen om verzoeker als vergoeding voor de materiële en immateriële schade die de bestreden besluiten hem hebben berokkend, een door het Hof in goede justitie te bepalen geldsom te betalen;

— verweerster in elk geval in de kosten te verwijzen.

De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep in zijn geheel te verwerpen;

— overeenkomstig de geldende statutaire bepalingen over de kosten te beslissen.

III — Middelen en argumenten van partijen

1. *Schending van wezenlijke vormvoorschriften*

a) *Verzoeker* klaagt in de eerste plaats over schending van wezenlijke vormvoorschriften en meer in het bijzonder over tegenstrijdigheid in de motivering en een klaarblijkelijke vergissing. Hij analyseert in dit verband de beoordelingen in de rapporten van 21 maart en 10 juli 1984, die aan het ontslagbesluit ten grondslag liggen.

Met betrekking tot het stagerapport van 21 maart 1984 verwijt hij de Commissie, dat zij niet aangeeft met welke voor de uitoefening van zijn taak vereiste kennis hij onvoldoende begiftigd zou zijn. Verder vindt hij, dat de Commissie niet kan stellen dat zijn redactionele vaardigheid voor de opstelling van rapporten tekortschiet, wanneer zij niet heeft aangegeven hoe zij deze rapporten opgesteld wil zien.

Met betrekking tot het rapport van 10 juli 1984 meent verzoeker dat hem hierin ten onrechte een gebrek aan gevoel voor synthese wordt verweten nu hem was gevraagd om een „vergelijkende analyse" en niet om een „synthese" van het probleem. Overigens blijkt uit een bij het verzoekschrift gevoegd deskundigenrapport van professor R. Coppi van de universiteit te Rome, dat verzoeker erin is geslaagd, een „leessleutel" te ontwikkelen, die „de analyse drastisch vereenvoudigt door een zeer beperkt aantal factoren naar voren te halen waarvan de wisselwerking de belangrijkste oorzaak is van de bedoelde afwijkingen tussen de twee statistische systemen".

De opmerking over het gebruik van wetenschappelijk jargon is ook onjuist en innerlijk tegenstrijdig. Nog afgezien van het feit dat de administratie hier een pluspunt voor een gebrek laat doorgaan, moet rekening wor-

den gehouden met de complexiteit van het probleem. Blijkens een eveneens bij het verzoekschrift gevoegd deskundigenrapport van professor La Bruna van de universiteit van Rome, was het taalgebruik in elk geval niet buitengewoon technisch.

Om deze uiteenzettingen kracht bij te zetten, verzoekt hij het Hof om zelf een deskundigenrapport te gelasten over „de wetenschappelijke waarde van zijn test".

b) De *Commissie* merkt allereerst op, dat een proeftijd, anders dan een vergelijkend toelatingsexamen, dat een keuze van kandidaten mogelijk moet maken aan de hand van algemene criteria met prognostische waarde, de administratie in staat moet stellen de geschiktheid van de kandidaat voor een bepaalde functie concreter te beoordelen. De administratie heeft voor de algemene beoordeling van de ambtenaar op proef een ruime discretionaire bevoegdheid en deze beoordeling kan niet de resultante zijn van een eenvoudige wiskundige berekening van de verschillende positieve en negatieve beoordelingen. Zelfs een enkele negatieve beoordeling kan daarom meebrengen, dat het dienstbelang zich tegen benoeming in vaste dienst verzet, wanneer de ambtenaar op proef niet ten volle in staat is om zich van de hem toegewezen specifieke taken te kwijten.

In casu blijkt uit het stagerapport, dat verzoeker wel hoog gekwalificeerd is op het gebied van de mathematische statistiek en de gegevensanalyse, doch niet in staat is om de bij zijn functie behorende taken te verrichten, en dat het hem vooral aan de nodige kennis ontbreekt op het gebied van het onderzoek van het economisch beleid. Anderzijds stelt het rapport vast, dat de kwaliteit van het werk te wensen overlaat en dat verzoeker het vermogen mist om zich op bevredigende wijze in te passen binnen het belangrijkste werkterrein van het directoraat.

Met betrekking tot het rapport van 10 juli 1984 betwist de Commissie, dat er afwijkingen zouden bestaan tussen de beoordelingen in dit rapport en hetgeen de administratie van verzoeker had verlangd. Het doel van de werkzaamheden was niet alleen om te komen tot een analyse van de gegevens, maar ook tot een „verklaring van de onderlinge afwijkingen" en tot „voorstellen voor verbetering". Gelet op de doelstellingen van de betrokken dienst is het ondenkbaar dat een analyse niet zou uitmonden in concrete conclusies.

Ook uit verzoekers onvermogen om zich op passende wijze uit te drukken (buitensporig gebruik van wetenschappelijk jargon), blijkt zijn ongeschiktheid voor het werk binnen een administratie, waarbij men zich noodzakelijkerwijs op een bepaalde manier moet uitdrukken.

De Commissie acht het door verzoeker verlangde deskundigenrapport over de wetenschappelijke waarde van zijn onderzoek niet relevant, omdat het hier niet alleen gaat om de wetenschappelijke waarde, maar ook om de doeltreffendheid van een bepaald soort werk binnen een openbare dienst. Een dergelijk deskundigenrapport zou zich bovendien begeven op een gebied waarop de instelling discretionaire bevoegdheid heeft.

2. *Schending van het Statuut en van het non-discriminatiebeginsel*

a) Vervolgens stelt *verzoeker* schending van de artikelen 4 en 34 Ambtenarenstatuut en van het non-discriminatiebeginsel.

Door zijn tewerkstelling bij afdeling II — C-4 („Ramingen op middellange termijn") in plaats van bij de gespecialiseerde dienst II — B-4 („Gemeenschapsleningen: ont-

wikkeling van de instrumenten"), waarvoor de kennisgeving van vacature COM/305/82 was gepubliceerd, is artikel 4, lid 2, Ambtenarenstatuut geschonden volgens hetwelk „iedere vacature ter kennis van het personeel (wordt gebracht), zodra het tot aanstelling bevoegde gezag besloten heeft dat in deze vacature moet worden voorzien". Nu verzoeker van meet af aan is tewerkgesteld bij afdeling II — C-4, was de inhoud van het aanstellingsbesluit van 2 augustus 1983, waarbij hij bij de gespecialiseerde dienst II — B-4 werd tewerkgesteld, een zuivere fictie.

De door de administratie gevolge procedure is ook in strijd met het algemene non-discriminatiebeginsel, nu de overgeplaatste ambtenaar zijn proeftijd moest vervullen op een andere post dan die waarop de kennisgeving van vacature betrekking had en dus een post die mogelijk minder op zijn capaciteiten was toegesneden. Deze maatregel plaatst hem in een slechtere positie dan een ambtenaar op proef die niet is overgeplaatst.

Verzoeker stelt verder, dat de verlenging van zijn proeftijd in strijd is met artikel 34, lid 1, eerste alinea, Ambtenarenstatuut, bepalende dat de „proeftijd... voor ambtenaren van categorie A negen maanden (duurt)". Daar dit een bepaling van dwingend recht is, kan hiervan niet worden afgeweken. Afgezien daarvan verlangt het non-discriminatiebeginsel dat alle ambtenaren van dezelfde rang een proeftijd van gelijke duur hebben.

Deze conclusie vindt steun in de tweede alinea van artikel 34, lid 1, bepalende: „Wanneer de ambtenaar tijdens zijn proeftijd wegens ziekte of ongeval... verhinderd is zijn werkzaamheden te verrichten, kan het tot aanstelling bevoegde gezag de proeftijd met een overeenkomstige periode verlengen". Een dergelijke uitzonderingsbepaling zou zinloos zijn indien de administratie hoe dan ook de vrijheid had om de proeftijd te verlengen. Verder volgt uit deze bepaling, dat de proeftijd enkel kan worden verlengd ten einde de duur daarvan te laten overeenkomen met de feitelijke diensttijd, en dat de administratie zich voor de beslissing of zij de ambtenaar op proef zal ontslaan of in vaste dienst zal benoemen, uitsluitend mag baseren op de beoordeling van het werk dat in die periode is verricht.

Het feit dat verzoeker akkoord is gegaan met een aanvullende proeftijd, kan niet tot een ander oordeel leiden, want hij is niet vrijwillig akkoord gegaan, maar vooral onder invloed van zijn ondergeschiktheidspositie ten opzichte van een administratie, die reeds te kennen had gegeven dat zij geneigd was hem te ontslaan.

b) Met betrekking tot de tewerkstelling van verzoeker in afdeling II — C-4 merkt de *Commissie* op, dat artikel 4, Ambtenarenstatuut enkel betrekking heeft op de interne bekendmaking van vacatures en dat kandidaten van buiten die op de lijst van de meest geschikte kandidaten staan, hiermee niets te maken hebben. De administratie was wettig bevoegd om in het belang van de dienst tot herverdeling van de beschikbare posten over de verschillende diensten over te gaan. Verzoeker wist trouwens door zijn gesprekken en contacten met de verantwoordelijke personen bij de Commissie, waar hij tewerk zou worden gesteld.

De Commissie voegt hieraan toe, dat zelfs indien men zou willen aannemen dat verzoeker een procesbelang heeft, hij het aanstellingsbesluit had moeten aanvechten en geen vernietiging had moeten vorderen van het ontslag.

Ten slotte moet worden opgemerkt, dat verzoeker in elk geval niet de kwalificaties bezat die in de kennisgeving van vacature werden verlangd, te weten bekendheid met globaal economisch onderzoek en met de problematiek van de bedrijfseconomie, alsmede kennis op het gebied van bankverrichtingen.

Over de gewraakte verlenging van de proeftijd merkt de Commissie op, dat niets de administratie belet om uit billijkheidsoverwegingen de in het Statuut voorziene rechten uit te breiden door het aannemen van een welwillender houding jegens de ambtenaar. In casu heeft de Commissie verzoeker een gunst bewezen door hem een extra kans te geven om zijn vakbekwaamheid te bewijzen, een aanbod dat deze overigens in alle vrijheid schriftelijk heeft aanvaard.

Artikel 34, lid 1, tweede alinea, Ambtenarenstatuut pleit juist voor de stelling van de Commissie. Deze bepaling wil voorkomen dat een ambtenaar op proef, die ziek wordt of een ongeluk krijgt, de facto over minder dan de voorgeschreven negen maanden beschikt om zijn vakbekwaamheid te bewijzen. Zij verzet zich niet tegen een verlenging van de proeftijd om tot een meer diepgaande beoordeling te kunnen komen in het belang van een ambtenaar die anders op grond van het stagerapport zou moeten worden ontslagen.

3. *Het verzoek om schadevergoeding*

a) Ter ondersteuning van zijn verzoek om schadevergoeding zet *verzoeker* uiteen, dat de schade die hij door het ontslagbesluit lijdt, voortvloeit uit twee factoren.

In de eerste plaats is de beoordeling van zijn werk door de administratie diffamatoir en kan zij bijgevolg zijn goede naam als vakman aantasten. In de tweede plaats is hij door de vertraging bij de vaststelling van zijn beroepssituatie als gevolg van de verlenging van zijn proeftijd ten onrechte in onzekerheid gelaten, hetgeen hem heeft belet om ander werk te vinden.

Verzoeker voegt hieraan toe, dat de administratie hoe dan ook zelfs voor een geldig besluit aansprakelijk kan worden gesteld wanneer het op ongebruikelijke en kwetsende wijze is vastgesteld.

b) De *Commissie* stelt hier tegenover, dat in het algemeen voor de toekenning van schadevergoeding vereist is, dat de verzoekende partij het bestaan van een onrechtmatige handeling, van schade en van het causaal verband tussen deze handeling en die schade aantoont. In casu is geen van deze elementen komen vast te staan.

Met betrekking tot de beoordeling van verzoeker preciseert de Commissie, dat zij nooit diens kwaliteiten als statisticus en onderzoeker heeft ontkend en dat zij zich heeft beperkt tot de vaststelling dat deze niet waren aangepast aan de eisen van een openbare dienst. Bovendien bevat ieder ontslagbesluit noodzakelijkerwijs negatieve beoordelingen van de vakbekwaamheid van de betrokkene en kan het hem op de arbeidsmarkt moeilijkheden bezorgen. Ten slotte staat de Commissie ervoor in, dat het ontslagbesluit en het stagerapport strikt vertrouwelijk blijven.

Met betrekking tot de beweerde ongerechtvaardigde onzekerheid die door de verlenging van de proeftijd zou zijn gecreëerd, wijst de Commissie erop dat verzoeker deze verlenging vrijwillig heeft aanvaard en dat een eventuele schade dus het gevolg is van zijn eigen houding.

U. Everling
rechter-rapporteur